

Het is om je dood te schamen

Column
Wim Boonstra

De crisis in Europa woekert maar door. Het kleine bosbrandje dat een kleine twee jaar geleden in Griekenland begon, heeft inmiddels de omvang gekregen van een stevig uitslaande brand. Ondertussen heeft een zeker gevoel van eurocrisismoetheid zich van velen meester gemaakt. Het emmert maar door en er lijkt geen einde aan te komen.

De Europese politici, die tot dusver bij voortduring achter de feiten aan hebben gelopen, zijn er nog steeds niet op een overtui-

gende wijze uitgekomen. En de verhalen van analisten worden ook alsmaar wilder.

Zo konden wij afgelopen maandag in de column van Bruno de Haas lezen dat het redden van Griekenland ons een jaarsalaris gaat kosten. Misschien toch even tijd voor wat bezinning, want dergelijke uitingen lijken mij nogal buitenissig.

Maar onze politiek leiders doen inderdaad wel heel erg hun best om er niet uit te komen. Nu wordt de bal weer bij de opkomende markten zoals China, India en Brazilië neergelegd. Die hebben immers grote deviezenvoorraden en kunnen dus best wat bijdragen.

Bij het aanhoren van zo'n redenering breekt mijn klomp. Even een paar feiten op een rij zetten. De Economische en Monetaire Unie (EMU), die zichzelf een schuldencrisis heeft aangepraat, heeft gemiddeld een overheidsschuld van tegen de 90% van het bruto binnenlands product (bbp) en een overheidstekort

van gemiddeld 4%. Vergelijk dit eens met het Verenigd Koninkrijk (respectievelijk ruim 80% en 9%), de Verenigde Staten (100% en 9%) en Japan (ruim 230% en circa 10%).

De EMU staat er dus gemiddeld beter voor dan de andere grote westerse blokken. Verder heeft de EMU de externe positie (lopende rekening betalingsbalans) redelijk in evenwicht, in tegenstelling tot de VS, die daar een stevig spaartekort hebben. We hebben een probleem binnen de EMU, maar het blok als geheel is de degelijkheid zelve.

Nog een paar getallen. De Europese Unie heeft een gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking van ruim \$ 30.000 (bbp per capita, gemeten in

Beleggers zitten wereldwijd te wachten op een alternatief voor dollarbeleggingen

koopkrachtpariteit). Het is dus een rijk blok. Als we dit eens afzetten tegen het vergelijkbare cijfer van de eerder genoemde opkomende markten, dan is het wel even schrikken.

China groeit weliswaar heel snel en wordt in hoog tempo rijker, maar het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking is net de \$ 7500 voorbij. India moet van nog veel verder komen, daar met het bbp per capita \$ 3400. Brazilië is dan met ruim \$ 11.000 nog het rijke broertje.

Nog een keer ter vergelijking: zelfs het hevig in problemen verkerende Griekenland is per inwoner gemiddeld meer dan drie keer zo rijk als China en ruim tweemaal zo rijk als Brazilië. En dan vragen wij die opkomende landen of zij hun met hard werken bijeen vergaarde spaargeld aan ons willen uitlenen omdat wij intern de zaakjes niet op orde krijgen. Het is natuurlijk te gek voor woorden.

Het verzoek aan de rest van de wereld om ons te hulp te schieten

illustreert de machteloosheid van onze politiek leiders. Europa heeft geen financieel tekort, maar een leiderschapsprobleem. Mijn advies luidt: vergeet de buitenlandse hulp en los de problematiek op eigen kracht op.

Als Europa niet in staat is om zijn eigen problemen op te lossen zal het aan de eigen onmacht ten onder gaan. Als Europa daarentegen alsnog de problemen met voortvarendheid oppakt, bij voorbeeld via een intelligent eurobond-programma in combinatie met een daadkrachtig hervormingsbeleid, zal het buitenlandse geld vanzelf binnenstromen.

Want beleggers zitten wereldwijd op een alternatief voor dollarbeleggingen te wachten. Maar eerst moet er weer vertrouwen in de Europese politiek ontstaan. Maar als je om vertrouwen moet bedelen, heb je het blijkbaar al verspeeld.

Wim Boonstra is chief econo- mist bij Rabobank.